

๑.กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

- ที่จะเป็นละเมิดได้จะต้องเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ
- เว้นแต่ในบางกรณีกฎหมายประสงค์จะคุ้มครองผู้เสียหาย จึงให้ผู้กระทำต้องรับผิด

- แม้จะมีได้กระทำโดยจงใจหรือประมาท
เลินเล่อ
- หรือให้รับผิดเพื่อละเมิดอันเกิดจากการกระทำ
ของบุคคลอื่น
- หรือให้รับผิดเพื่อความเสียหายอันเกิดจาก
ทรัพย์

๒

กระทำโดยจงใจ คือ “..จงใจ..ทำให้
เขาเสียหาย..”

- กระทำโดยรู้สึกนึกถึงผลเสียหายที่จะเกิดจากการ
กระทำของตน
- ตีหัว
- ตบ
- แต่ถ้าคิดผิด เช่นหยิบหนังสือคนอื่นนึกว่า ของ
ตัวเอง ไม่ใช่จงใจ

๓

๒.กระทำโดยจงใจ

คำพิพากษาศฎีกาที่ ๕๑๗/๒๕๑๕

➤ ยึดแร่ โดยเข้าใจว่าแร่เป็นของลูกหนี้
ไม่ได้จงใจ

- การที่จำเลยซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดแร่ซึ่งเก็บอยู่ในโกดังของบริษัทโจทก์

๘

• และแม้คนของโจทก์จะได้บอกให้จำเลยทราบว่าแร่นั้นมิใช่เป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาตาม

• แต่จำเลยกระทำไปโดยมีเหตุผลที่สมควร

๙

- สำหรับบุคคลภายนอกที่ไม่มีส่วนในบริษัท
โจทก์ ที่เข้าใจไปว่าแร่ดังกล่าวยังคงเป็นของ
ลูกหนี้ตามคำพิพากษาอยู่
- ดังนั้นยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยได้**จงใจ**กระทำ
ละเมิดต่อโจทก์

๖

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๘๕/๒๕๖๐

➤ ปลอมสัญญาไปฟ้อง → จงใจ

- จำเลยปลอมเอกสารสัญญากู้เงินและนำเอกสาร
ปลอมไปฟ้องโจทก์ทั้งสองต่อศาลชั้นต้น จน
ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชนะคดี

๗

- แล้วจำเลยนำเจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดเงินเดือนโจทก์ที่ ๑ ยึดทรัพย์ของโจทก์ทั้งสองขายทอดตลาด
- และจำเลยยังนำผลคำพิพากษาในคดีแพ่งไปฟ้องโจทก์ที่ ๒ ต่อศาลล้มละลายกลาง

๘

- เป็นกรณีที่จำเลยจงใจก่อให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดแก่โจทก์ทั้งสอง จึงเป็นการทำละเมิด
- ซึ่งจำเลยต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ทั้งสองด้วยการคืนทรัพย์สินที่โจทก์ทั้งสองต้องสูญเสียไปหรือใช้ราคาทรัพย์สินนั้นตามมาตรา ๔๓๘ วรรคสอง

๙

๓.กระทำโดยประมาทเลินเล่อ

- กระทำโดยประมาทเลินเล่อ ได้แก่ การกระทำโดยไม่ตั้งใจ
- แต่ผู้กระทำได้กระทำโดยขาดความระมัดระวังตามสมควร

๑๐

• คือ เป็นการกระทำที่อยู่ในลักษณะที่บุคคลผู้มีความระมัดระวังไม่กระทำด้วย

• เพราะฉะนั้นการที่เขาทำไป ถือว่าเป็นการกระทำที่ขาดความระมัดระวัง

๑๑

- **บุคคล** การใช้ความระมัดระวังไม่ว่าเด็กกับผู้ใหญ่
คนหนุ่มกับคนแก่คนพิการกับคนไม่พิการ
- คนขับรถเป็นกับคนขับรถไม่เป็นแล้วไปขับรถ
ความระมัดระวังย่อมแตกต่างกัน
- หรือแพทย์ย่อมมีความระมัดระวังหรือความ
ชำนาญในการผ่าตัดดีกว่าคนที่ไม่ใช่แพทย์

๑๒

- การวัดความระมัดระวัง
- ต้องคำนึงถึง เพศ
- อายุ
- ฐานะ
- เกี่ยวกับกับผู้กระทำว่า คนธรรมดาที่อยู่ในฐานะ
เช่นนั้นจะพึงระวังระมัดระวังเพียงใด

๑๓

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๒๘๐/๒๕๓๕

➤ ไม่ตรวจลายมือชื่อให้ดี → ประมาท

- จำเลยประกอบธุรกิจธนาคารเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน
- การรับฝากเงินเป็นธุรกิจอย่างหนึ่งของจำเลย

๑๔

- และการจ่ายเงินตามเช็คที่มีผู้มาขอเบิกเงินจากธนาคารเป็นงานส่วนหนึ่งของจำเลยซึ่งจะต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ
- จำเลยย่อมมีความชำนาญในการตรวจสอบลายมือชื่อในเช็คว่าเป็นลายมือชื่อของผู้สั่งจ่ายหรือไม่ ยิ่งกว่าบุคคลธรรมดา

๑๕

- ทั้งจำเลยจะต้องมีความระมัดระวังในการจ่ายเงินตามเช็คยิ่งกว่าวิญญูชนทั่วไป
- การที่จำเลยจ่ายเงินตามเช็คพิพาทให้แก่ผู้นำมาเรียกเก็บเงินไป
- โดยที่ลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายไม่ใช่ลายมือชื่อโจทก์ทั้งที่มีตัวอย่างลายมือชื่อโจทก์ที่ให้ไว้กับจำเลย กับมีเช็คอีกหลายฉบับที่โจทก์เคยสั่งจ่ายไว้อยู่ที่จำเลย

๑๖

- เป็นการกระทำละเมิดและผิดสัญญาฝากทรัพย์ต่อโจทก์
- จำเลยจะยกข้อตกลงยกเว้นความรับผิดชอบตามที่ระบุไว้ในคำขอเปิดบัญชีกระแสรายวันมาอ้างเพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ได้

๑๗

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๔๕๒/๒๕๔๑

➤ ผ่าตัดไส้ทะลัก → ประมาท

- แพทย์ผ่าตัดทำให้มดลูกทะลุ ทำให้ลำไส้ทะลักออกมาทางช่องคลอด ๕ เมตร
- เนื่องจากเครื่องมือแพทย์ที่ใส่เข้าไปไปเกี่ยวกับลำไส้

๑๗

- เป็นการไม่ใช้ความระมัดระวังตามปกติของวิสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ

๑๘

- ในภาวะเช่นนั้น หมายถึง บุคคลที่ อยู่ในภาวะเดียวกับผู้กระทำโดย เทียบดูว่าบุคคลทั่วไปหรือวิญญูชน ที่อยู่ในภาวะเช่นนั้นควรใช้ความ ระมัดระวังแค่ไหน

๒๐

คำพิพากษาศฎีกาที่ ๕๗๐/๒๔๗๕

➤ หลีกเลี่ยงโดยกะทันหัน → ไม่ได้ประมาท

- จำเลยขับรถยนต์หลีกเลี่ยงรถยนต์ซึ่งขับสวน ทางมาข้างหน้าโดยกะทันหันมิฉะนั้นจะ เกิดชนขึ้น

๒๑

- ล้อหลังรถของจำเลยไปทับสิ่งของที่
เจ้าของวางพิงไว้ข้างขอบบาทวิถีล้ำถนน
หลวงออกไปนอกเศษเสี้ยวหาย
- ดังนั้นวินิจฉัยว่าจำเลยมิได้ประมาทเลินเล่อ
หาต้องรับผิดชอบเจ้าของทรัพย์สินนั้นไม่

๒๒

คำพิพากษาศฎีกาที่ ๘๗๘๘/๒๕๕๘

➤ ขับรถชนท้าย → ไปชนต่อ → ผลโดยตรง →
ประมาท

- จำเลยที่ ๑ ขับรถชนท้ายรถยนต์
หมายเลขทะเบียน ๖ ค - ๒๕๕๘ กทม
เป็นเหตุให้รถคันดังกล่าวเพียงชนรถ
แท็กซี่

๒๓

- และรถตู้ซึ่งอยู่ด้านหน้าได้รับความเสียหาย
- การที่จำเลยที่ ๑ ขับรถชนรถคันอื่นจนทำให้เกิดความเสียหายแก่รถอื่นถึง ๓ คัน
- ย่อมเป็นผลโดยตรงอันเกิดจากความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ ๑ ซึ่งขับรถด้วยความเร็วสูงในขณะเมาสุรา

๒๔

- วิสัย หมายถึง ลักษณะที่เป็นอยู่ของบุคคลผู้กระทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย
- วิสัยของเด็กต้องซุกซน

๒๕

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๑๑/๒๕๓๕

➤ ห้ามกลับรถ → หากกลับ → ถ้าวางดี →
ไม่ประมาท

- จำเลยขับรถประมาทโดยเลี้ยวรถกลับที่หัวเกาะกลางถนน ซึ่งมีเครื่องหมายห้ามกลับรถ
- เป็นเหตุให้รถยนต์ฝ่ายโจทก์กับรถยนต์จำเลยชนกัน
- มีปัญหาว่าการกระทำของจำเลยเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่

๒๖

• เห็นว่า เครื่องหมายจราจรเป็นเครื่องหมายที่แสดงให้ผู้ขับรถได้ระมัดระวังเพื่อความปลอดภัยตรงที่เกิดเหตุหากจะเลี้ยวกลับรถโดยฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจรถ้าใช้ความระมัดระวังพอสมควรก็สามารถทำได้โดยปลอดภัย

• การฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจรตรงที่เกิดเหตุจึงหาใช่เป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงไม่ ” ๒๗

- **พฤติกรรม** หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ประกอบกรกระทำของผู้ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น
- นอกจากคำนึงถึงบุคคลในภาวะที่เกิดขึ้นในภาวะเช่นนั้นและวิสัยของผู้นั้นแล้วจะต้องดูพฤติกรรมภายนอก

๒๘

- ถนนเรียบ
- ขลุบะ มีเศษหินติดกระเด็น
- ฝนตก
- คนพลุกพล่าน

๒๙

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๔/๒๕๑๐

➤ ขับรถหลีกสิ่งกีดขวางเป็นเหตุให้คนอื่นถึงแก่ความตาย

- จำเลยไม่ได้ขับรถเร็ว
- และทางลัดไม้ที่ขับมานั้นเป็นทางจำกัด บังคับให้ขับโดยข้างหน้าเป็นคลองอีกข้างหนึ่งเป็นเขา

๒๖

- การที่ล้อพุ่งเอียงนั้นเนื่องจากที่ตรงนั้นเป็นหลุม เอานหินกองไว้ หินแตก เป็นเหตุให้ระดับล้อที่ผ่านไปทรุดต่ำลงและรถคันที่จำเลยขับก็ไม่ได้คว่ำ
- ถ้าผู้ตายไม่ด่วนตัดสินใจกระโดดลงจากรถก็คงไม่ได้รับอันตรายใดๆ
- ดังนั้นหาใช่ความประมาทของจำเลยไม่

๒๗

คำพิพากษาศฎีกาที่ ๗๖๕/๒๕๑๐

➤ คนร้ายเป็นชายมีระเบิด ขู่ผู้หญิง ตกใจ
รถชน→ไม่ประมาท

- นี่เป็นตัวอย่างการวินิจฉัยทั้ง ๔ คำ
- คือ บุคคล ในที่นี้เป็นผู้หญิง การตกใจต้องมีมากกว่าผู้ชาย
- โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนร้ายเข้ามานั่งคู่แล้วก็มีระเบิดด้วย ในภาวะเช่นนั้น

๓๐

- เมื่อคนร้ายเอาระเบิดมาขู่ก็ต้องตกใจเป็นธรรมดา วิสัยของผู้หญิงเจอคนร้ายเข้าไปในรถก็ต้องกลัว
- พฤติกรรม ภายนอกเป็นเวลากลางคืนและคนร้ายถือระเบิด
- ซึ่งถือว่าเป็นพฤติการณ์อย่างหนึ่งที่ทำให้ตกใจกลัวได้
- การขับรถฝ่าไฟแดงไปชนรถจอดก็เสียหายจึงไม่ใช่
ประมาท เลินเล่อ

๓๑

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๕๕๑/๒๕๕๓

➤ ไม่ได้ยื่นยันภาพถ่าย → ประมาท

- การขอออกหมายจับ ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพ
- พนักงานสอบสวนต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้รอบครอบรัดกุม ต้องแน่ใจว่าบุคคลที่ขอออกหมายจับเป็นบุคคลคนเดียวกับคนร้ายที่ได้จากการรวบรวมพยานหลักฐาน

๓๒

- การที่ไม่ให้ผู้เสียหายยื่นยันภาพ
- ฎมิลำเนาแตกต่างกัน
- เป็นการประมาทเดินเลื้อ

๓๓

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๕๒/๒๕๕๒

- การตรวจร่างกายของผู้ป่วย ถือเป็นขั้นตอนสำคัญในการที่แพทย์ จะวินิจฉัยโรคว่าผู้ป่วยเป็นโรคอะไร พยาธิสภาพอยู่ที่ไหน และอยู่ในระยะเวลาใด เพื่อจะนำไปสู่การรักษาได้อย่างถูกต้อง
- ในขั้นตอนนี้แพทย์จำเป็นต้องใช้ความระมัดระวังตามวิสัย และพฤติการณ์ มิให้เกิดความผิดพลาดได้

๓๔

- เพราะอาจนำมาซึ่งอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่ร่างกาย หรือชีวิตของผู้ป่วย ในขั้นตอนการรักษาที่ต่อเนื่องกัน
- การที่จำเลยที่ ๓ มิได้ตรวจดูอาการของโจทก์ตั้งแต่แรกเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพนมสารคาม ด้วยตนเอง

๓๕

- แต่วินิจฉัยโรคและสั่งการรักษา
อาการของโรคที่ที่ได้รับรายงาน
ทางโทรศัพท์จากพยาบาลแทน
- โดยไม่ได้ตรวจสอบประวัติการรักษา
ของโรคด้วยตนเอง

๓๖

- แม้จำเลยที่ ๓ จะสอบถามอาการและประวัติการรักษา
ของโรคจากพยาบาล ก่อนที่พยาบาลจะนัดยาให้แก่
โรคเพื่อทำการรักษา
- ก็มีใบวิสัยของบุคคลผู้มีวิชาชีพเป็นแพทย์ที่จะพึงกระทำ
ทั้งห้องแพทย์เวรกับห้องฉุกเฉิน ที่โรคที่อยู่ห่างกันเพียง
๒๐ เมตร

๓๗

- และไม่มีเหตุสุดวิสัยอันทำให้จำเลยที่ ๓ ไม่สามารถมาตรวจวินิจฉัยอาการของโจทก์ได้ด้วยตนเอง
- ถือว่าจำเลยที่ ๓ ประมาทเลินเล่อ เมื่อพยายามได้ฉีดยาปริคาร์ลให้แก่โจทก์ ตามที่จำเลยที่ ๓ สั่งการ

๓๓

- หลังจากนั้น โจทก์มีอาการแพ้ยาอย่างรุนแรงโดยโจทก์ไม่มีอาการเช่นนั้นมาก่อน
- จึงเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของจำเลยที่ ๓ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย อันเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์

๓๔

- หลังจากนั้น โจอทก์มีอาการแพ้ยาย่างรุนแรงโดยโจทก์
ไม่มีอาการเช่นนั้นมาก่อน
- จึงเป็นผลโดยตรงจากการกระทำของจำเลยที่ ๓ ทำให้
โจทก์ได้รับความเสียหาย อันเป็นการกระทำละเมิดต่อ
โจทก์

๔๐

- ฎีกานี้ บอกว่าการตรวจร่างกายของผู้ป่วยถือเป็น
ขั้นตอนสำคัญ
- ที่แพทย์จะต้องใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและ
พฤติการณ์ มิให้เกิดความผิดพลาดขึ้นได้

๔๑

- เพราะอาจจะนำมาซึ่งอันตรายที่จะเกิดแก่ร่างกายในชีวิตของผู้ป่วยในขั้นตอนการรักษาที่ต่อเนื่องกัน
- กรณีนี้อยู่ในวิสัยที่สามารถตรวจได้แต่ที่ไม่ตรวจ ดังนั้นจึงเป็นการทำโดยประมาท

๔๒

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๑๘/๒๕๕๐

- จำเลยที่ ๓ เป็นแพทย์ประจำโรงพยาบาล ส และเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒
- โจทก์ที่ ๑ มีอาการเจ็บครรภ์ได้เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล ส.
- มีจำเลยที่ ๓ เป็นแพทย์ผู้ตรวจรักษาโดยวิธีผ่าตัดคลอด

๔๓

- แต่ทารกในครรภ์ได้ถึงแก่ความตาย
- จำเลยที่ ๓ ได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจรักษา
โรคที่ ๑ ตามความรู้ความสามารถในการประกอบ
วิชาชีพแพทย์แล้ว
- การกระทำของจำเลยที่ ๓ จึงไม่เป็นการละเมิดต่อโรคที่

๔๔

- จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่จำเลยที่
๓ สังกัด
- จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโรคทั้งสอง
- กรณีนี้ทางนำสืบปรากฏว่า แพทย์ก็นำสืบว่าตัวเองได้ใช้
ความรู้ความสามารถตามหลักในการประกอบวิชาชีพ

๔๕

- เฉพาะทางในการทำคลอดเด็กแล้ว ก็จึงไม่เป็นละเมิด
- ดังนั้นในกรณีของแพทย์ก็เป็นเรื่องของข้อเท็จจริง ว่าแพทย์ได้ดำเนินการขั้นตอนในการรักษาตามมาตรฐานวิชาชีพหรือไม่

๔๖

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๗๓๐/๒๕๕๖

- ทนายความอันเป็นวิชาชีพด้านกฎหมาย
- จึงต้องมีความละเอียดรอบคอบ และมีหน้าที่ต้องใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์เป็นพิเศษ
- โดยเฉพาะการฟ้องคดีล้มละลาย
- บุคคลผู้ถูกพิทักษ์เด็คขาด ย่อมถูกจำกัดสิทธิต่าง ๆ

๔๗

- แต่จำเลยที่ ๔ เพียงตรวจสอบหมายเลขประจำตัวประชาชนของ พ.
- ลูกหนึ่นำไปขอคัดสำเนาทะเบียนราษฎร จึงฟ้องโจทก์ เป็นคดีล้มละลาย ทั้งๆ ที่โจทก์มีชื่อแตกต่างจาก พ.

๒๗

- และจำเลยที่ ๔ ก็มีข้อมูลของ พ. ตามสำเนาทะเบียนบ้าน
- หากตรวจสอบก็จะทราบได้โดยง่ายว่า ชื่อและนามสกุล วันเดือนปีเกิด รวมทั้งชื่อบิดามารดาของโจทก์กับ พ. นั้นแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

๒๘

- อันแสดงว่าโจทก์และ พ. เป็นคนละคนกัน
- แต่จำเลยที่ ๔ หาได้กระทำไม่ ไม่สมกับเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญด้านกฎหมายในวิชาชีพทนายความ
- จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ

๕๐

- ทนายต้องตรวจสอบบุคคลที่จะฟ้องเป็นจำเลยให้ถูกต้อง
- เมื่อฟ้องผิดตัวถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อและเป็นการทำโดยละเมิด

๕๑

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๕๐/๒๕๕๑

- ผู้ขอใช้ชื่อว่านางสาวรจนา
- ยื่นคำขอเช่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยใช้บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน
- ที่มีการปลอมแก้ไขชื่อจากนงคัลักษณ์เป็นรจนา ซึ่งเป็นคนละคนกับโจทก์

๕๒

- และก่อนฟ้องคดีจำเลยที่ ๒ สามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผู้เช่าใช้บริการหมายเลขโทรศัพท์ดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นคนละคนกับโจทก์
- กลับฟ้องโจทก์ให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายบริการโทรศัพท์

๕๓

- ถือได้ว่าจำเลยที่ ๒ ประมาทไม่ยี่ดีต่อผลแห่งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่โจทก์
- จำเลยที่ ๒ ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควร พฤติการณ์จึงถือได้ว่าจำเลยที่ ๒ ได้กระทำละเมิดต่อโจทก์แล้ว จำเลยที่ ๒ จึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

๕๔

- กรณีนี้ศาลฎีกาก็วินิจฉัยว่า
- ทนาย มีหน้าที่ต้องตรวจสอบ ว่าจำเลยเป็นลูกหนี้ที่ใช้จริงหรือไม่ เมื่อไม่ได้ตรวจสอบ ถือได้ว่าการฟ้องโดยเอาเอกสารที่มีการปลอมแก้ไขชื่อ มาฟ้องเขาเป็นลูกหนี้ให้ต้องชำระหนี้ เป็นการกระทำละเมิด

๕๕

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๗๘/๒๕๖๑

- นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร พ.
- ได้ว่าจ้างบริษัท ค. ทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการ รวมถึงการดูแลบำรุงรักษาซ่อมแซมสาธารณูปโภค
- ก่อนการว่าจ้าง ผู้รับเหมาให้ซ่อมแซมถนนและฝาท่อระบายน้ำของหมู่บ้าน

๕๖

- ผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติการของบริษัท ค. ได้รับมอบหมายจากนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร พ. ให้ติดต่อจัดหาผู้รับเหมาสามารถรายที่เคยร่วมงานกันและมีผลงานดี ไว้ใจได้
- เสนอราคาซ่อมให้จำเลยทั้งเจ็ดพิจารณา

๕๗

- จำเลยทั้งเจ็ด ลงมติเลือกบริษัท จ. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุด เป็นผู้รับจ้างดำเนินงาน ไม่ปรากฏว่าผู้รับเหมาทั้งสาม รายที่บริษัท ค. หามาเป็นบริษัทในเครือเดียวกัน เป็น พรรคพวกกัน เอื้อเพื่อประโยชน์ อัวประมุขกัน

๕๗

- ร่วมกันเสนอราคาค่าก่อสร้างในลักษณะสมยอมราคา หรือมีส่วนได้เสียโดยตรงหรืออ้อมของจำเลยทั้งเจ็ด
- จึงน่าจะเชื่อว่าจำเลยทั้งเจ็ด ลงมติคัดเลือกบริษัท จ. ด้วย ความโปร่งใสและตรงไปตรงมาตามข้อมูลและใบเสนอ ราคาที่ฝ่ายบริหารจัดการของบริษัท ค. นำเสนอ

๕๘

- ส่วนการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างเป็นไปตามมติ คณะรัฐมนตรีที่วางหลักเกณฑ์ให้ใช้เฉพาะหน่วยงาน ของภาครัฐ
- ไม่อาจนำมาใช้กับภาคเอกชนได้

๖๐

- และตามข้อบังคับนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร พ. ก็มีได้ ระบุให้ต้องมีการประเมินราคากลางก่อน
- การที่จำเลยทั้งเจ็ดลงมติคัดเลือกบริษัท จ. โดยไม่มีการ ประเมินราคากลาง

๖๑

- จึงไม่เป็นการกระทำที่ส่อพิรุณหาความรอบคอบ หรือฝ่าฝืนต่อข้อบังคับของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร พ.
- ทั้งการดำเนินกิจการของจำเลยทั้งเจ็ด อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของที่ประชุมใหญ่สมาชิกของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร

๖๒

- สมาชิกส่วนใหญ่ได้ลงคะแนนเลือกจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๖ และที่ ๘ ให้กลับมาเป็นคณะกรรมการ
- อันแสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ให้การยอมรับและไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทนของจำเลยทั้งเจ็ด

๖๓

- **ข้อนำสืบของโจทก์ทั้งสืบไม่มีพยานบ่งชี้ให้ฟังได้ว่า
จำเลยทั้งเจ็ดลงมติคัดเลือกรบริษัท จ ให้ดำเนินงาน
ซ่อมแซมถนนและฝาท่อระบายน้ำ ในวงเงินที่สูงกว่า
ความเป็นจริงด้วยความประมาทเลินเล่อ**

๖๔

- **การกระทำของจำเลยทั้งเจ็ด จึงไม่เป็นการละเมิดที่
ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นิติบุคคลหมู่บ้าน**
- **กรณีของเอกชน ไม่ได้ใช้ระเบียบของราชการที่ต้องมี
ราคากลาง**

๖๕

- ดังนั้นถ้าราคาถูกกว่าหรือมีเหตุผลเป็นที่น่าพอใจแล้วก็
คณะกรรมการที่พิจารณาอนุมัติประมูล ถือเป็นนิติบุคคล
สามารถจะอธิบายได้ว่าตัวเองได้ทำโดยรอบคอบ ก็ไม่ถือ
ว่าเป็นการประมาทเลินเล่อ
- ไม่เป็นการละเมิดก่อให้เกิดความเสียหายต่อนิติบุคคล

๖๖

๔. ทำให้เขาเสียหาย

- ทำให้เขาเสียหาย
- ความรับผิดชอบทางละเมิดมุ่ง
ประสงค์ที่จะให้ใช้ค่าสินไหมทดแทน
ไม่ใช่มุ่งลงโทษเหมือนในทางอาญาแก่
ผู้ทำละเมิด

๖๗

- ฉะนั้นเมื่อไม่มีความอาญาซึ่งมุ่งลงโทษผู้กระทำผิด มุ่งที่จะป้องกันและปราบปราม แม้จะไม่เสียหายก็อาจจะเป็นความผิด
- เช่น ยิงปืนใส่ผู้อื่นแต่กระสุนปืนไม่ถูก ผู้ถูกยิงไม่ได้รับอันตรายก็ยังคงเป็นความผิดฐานพยายามฆ่า แต่ในทางแพ่งไม่เป็นละเมิด เพราะไม่ได้ทำให้เขาเสียหาย

๖๘

คำพิพากษาศฎีกาที่ ๒๐๕๒/๒๕๒๖

➤ ไม่ฟ้องมูลละเมิด → ขาดอายุความ → แต่ฟ้อง
มูลสัญญาได้ → ไม่เสียหาย → ไม่ละเมิด

- การกระทำของลูกจ้าง (ขององค์การโจทก์) เป็นทั้งละเมิดและผิดสัญญาจ้างแรงงาน
- แม้จำเลย (ผู้อำนวยการโจทก์) จะมีได้ฟ้องลูกจ้างจนเกิน ๑ ปี

๖๙

- ทำให้สิทธิเรียกร้องในมูลละเมิดขาดอายุความ
- แต่สิทธิเรียกร้องในความเสียหายจากการผิดสัญญาซึ่งมีอายุความ ๑๐ ปี ยังไม่ขาดอายุความ
- การที่จำเลยมิได้ฟ้องลูกจ้างภายใน ๑ ปี จึงไม่เป็นเหตุทำให้โจทก์เสียหาย การกระทำของจำเลยไม่เป็นละเมิดต่อโจทก์

๓๐

คำพิพากษาศฎีกาที่ ๒๓๖๘/๒๕๔๐

➤ กระชากตัวออกมาจากบ้าน → ละเมิด

- เอาไปกระชากผู้เสียหายออกมาจากบริเวณที่ยืนอยู่ใต้หลังคา แม้จำเลยจะยืนนอกบ้าน แต่เอื้อมมือเข้าไปภายในบ้าน เพื่อจับและฉุดกระชากออกมา
- เป็นบุกรุก
- เป็นละเมิดได้

๓๑

lexikey

- เอาโคลนไปป้ายกระจกทำให้มองไม่เห็น
- ปาถุงอุจาระ

๓๒

lexikey

คำพิพากษาศฎีกาที่ ๑๑๕๑/๒๕๖๐

➤ เอาชื่อคนอื่นมาใส่ ว่าเป็นสถาปนิก
เสียหาย ละเมิด

- วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2553 โจทก์ได้รับแจ้งเหตุ และเดินทางไปดูป้ายโครงการก่อสร้างที่ระบุชื่อโจทก์เป็นสถาปนิกโครงการ
- วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553 โจทก์ตรวจสอบข้อเท็จจริงที่สำนักงานเขตบางพลัด

๓๓

- จิงทราบว่ามีรายที่ 2 ยื่นขออนุญาตปลูกสร้าง โดยใช้เอกสารที่มีลายมือชื่อปลอมของโจทก์
 - โดยอ้างว่ามีรายที่ 3 และที่ 4 เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง
 - ถือว่าโจทก์รู้ตัวว่ามีรายที่ 3 และที่ 4 ผู้จะพึงใช้คำสั่งใหม่ทดแทน ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553
- ๓๔

- โจทก์นำคดีมาฟ้องวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 สิทธิเรียกร้องตามคำฟ้องของโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ
 - จำเลยที่ 4 รู้ว่าโจทก์ไม่ได้รับเป็นสถาปนิก ออกแบบแต่กลับมีเจตนาให้โจทก์มาลงไว้ในป้ายประกาศบริเวณที่ก่อสร้างว่าโจทก์เป็นสถาปนิก
- ๓๕

- การกระทำของจำเลยที่ 4 และในฐานะกรรมการบริษัทจำเลยที่ 3 เป็นการกระทำโดยไม่ชอบเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์
 - การกระทำของจำเลยที่ 3 และที่ 4 จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์
- ๓๖

- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๘๐๘/๒๕๖๑
- ทำกลฉ้อฉล ปกปิดเรื่องการเวนคืน → ละเมิด → ต้องชดเชยค่าเสียหาย ประกันมิเตอร์นำไฟ
- การที่จำเลยใช้กลฉ้อฉลในการทำสัญญาด้วยการปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ถูกเวนคืน
 - เป็นการละเมิดสิทธิผู้บริโภคทั้งสองซึ่งประสงค์จะซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่ออยู่อาศัย โดยการไม่ได้ให้คำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าที่จำเลยขายแก่ผู้บริโภคทั้งสอง
- ๓๗

- อันเป็นการโฆษณาที่ใช้ข้อความไม่เป็นธรรมโดยก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้า
- และตัดโอกาสของผู้บริโภคที่จะใช้ข้อมูลดังกล่าวตัดสินใจที่จะเข้าทำสัญญากับจำเลย
- ดังนั้นผู้บริโภคทั้งสองจึงไม่ได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญาซื้อขายอันเป็นโมฆะนี้

๓๘

- เป็นกรณีจำเลยละเมิดสิทธิของผู้บริโภคทั้งสองตาม ป.พ.พ. มาตรา 420 ที่มีมาตรา 4 ประกอบมาตรา 22 แห่ง พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 รับรองไว้
- จำเลยต้องชดใช้ค่าเสียหาย
- เป็นค่าติดตั้งโทรศัพท์
- ค่าใช้จ่ายในการโอนกรรมสิทธิ์

๓๙

- ค่าประกันมิเตอร์ไฟฟ้าและน้ำประปา
- ค่าธรรมเนียมสัญญาจ้าง อกรสัญญาผู้
และนิติกรรม และค่าประกันอัคคีภัย
- ซึ่งเป็นค่าเสียหายโดยตรงที่เกี่ยวเนื่องกับการ
ที่จำเลยใช้กลฉ้อฉลในการปกปิดข้อเท็จจริง

๘๐

- ซึ่งผู้บริโภครทั้งสองซื้อบ้านเพื่อการอยู่อาศัย สำหรับ
ส่วนต่างราคาที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเป็นความ
เสียหายเช่นที่ตามปกติย่อมเกิดขึ้น
- แต่การที่จำเลยใช้กลฉ้อฉลในการทำสัญญาโดย
ปกปิดข้อเท็จจริง
- โจทก์มีสิทธิเรียกร้องจากจำเลยได้และศาลมีอำนาจ
คิดคำนวณให้ได้ตามพฤติการณ์แห่งคดี

๘๑

๕.เสียหายแก่ชีวิต

- เสียหายแก่ชีวิต หมายถึง การทำให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย
- ไม่ว่าจะโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

๘๒

- แม้จะจงใจแต่ทำร้ายร่างกาย
- แต่ถ้าถึงแก่ความตายก็เสียหายแก่ชีวิตเหมือนกัน

๘๓

๖.เสียหายแก่ร่างกาย

- เสียหายแก่ร่างกาย
- ไม่ว่าจะป็นอันตรายแก่กายหรือไม่
เป็นอันตรายแก่กาย
- การข่มขืนกระทำชำเราหรืออนาจาร
เหล่านี้ล้วนแต่เป็นเรื่องเสียหาย

๘๔

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๐๖๓/๒๕๕๓

➤ แจ้งผลป่วยผิดปกติ → ละเมิด

- จำเลยแจ้งผลการป่วยผิดปกติ
- ทำให้อาการโรคมะเร็งของโจทก์ลุกลาม
แพร่กระจายไปยังอวัยวะอื่นๆ
- เป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย เป็นละเมิดต่อโจทก์

๘๕

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๓/๒๕๐๕

➤ รู้สึกถูกเหยียดหยาม → เจ็บใจ → ไม่ละเมิด

- อันตรายต่อจิตใจต้องเป็นผลจากการทำร้าย เพราะ ตาม ปอ. มาตรา ๒๕๕ บัญญัติว่า เป็นเหตุให้เกิดอันตราย
- แต่ความรู้สึกว่าถูกเหยียดหยาม เจ็บปวด แค้นใจเหล่านี้เป็นอารมณ์ ไม่เป็นอันตรายต่อจิตใจ^{๖๖}

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๑๖/๒๕๒๘

➤ ส่งข้อความผิด เสียใจ ร้องไห้ เป็นอารมณ์เรียกไม่ได้

- โจทก์ได้รับโทรเลขที่จำเลยที่ ๑ ระบุข้อความผิดเป็นว่าบุตรสาวโจทก์ถึงแก่กรรมแล้ว
- ความเศร้าโศกเสียใจของโจทก์เป็นเพียงอารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อทราบข่าวร้าย

๘๓

• ไม่มีบทกฎหมายใดที่บัญญัติให้สิทธิ
โจทก์เรียกค่าเสียหายในเรื่องนี้ได้

๘๘

- เสียหายทางจิตใจ
- กระทบกระเทือนต่อจิตใจ
- จิตพินเพื่อน
- ตกใจกลัว
- เอาของมาให้กิน อาเจียน
- ทำให้เสียแก่ประสาท เป็นการทำให้เสียหายแก่ร่างกาย

๘๙

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๗๑/๒๕๕๖

➤ ใช้ปืนขู่เรียกได้

- เอาปืนออกมาขู่บนทางเท้า ว่า มึงอยากตายหรือ
- เป็นการจงใจทำให้โจทก์เสียหาย เป็นละเมิด ทำให้โจทก์ตกใจกลัว

๕๐

๗.เสียหายก่อนามัย

- เสียหายก่อนามัย คือ ทำให้เสียสุขภาพ อยู่อย่างไม่สงบ
- เพราะ กลิ่น เสียง ควัน กระทบนอน น้ำเน่า หรือฝุ่น

๕๑

- ตามที่เคยยกตัวอย่างว่าเอาหีบศพมาตั้งในบ้าน แล้วเปิดหน้าต่างไว้
- เป็นเรื่องการใช้สิทธิเกินส่วน
- กรณีนี้ถือว่าเป็นการทำความเสียหายแก่อนามัย

๕๒

คำพิพากษาศฎีกาที่ ๓๔๐๗/๒๕๓๕

- ตอกเสาเข็ม
- นอนไม่หลับ
- บ้านสะเทือน

๕๓

- เสียหายต่ออนามัย
- เสียง
- ความหวาดระแวง
- ทำให้เสียหายแก่อนามัย

๕๔

คำพิพากษาศึกษาฎีกาที่ ๕๐๔๒/๒๕๖๐

➤ แจ้งว่าลูกสมบูรณ์ แต่ลูกเป็นพิการ
กระเทือนใจอย่างรุนแรง เสียหาย ประมาท

- จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นแพทย์ร่วมกัน
ตรวจวินิจฉัยการตั้งครรภ์ของโจทก์ที่ ๑
ไม่พบความพิการของโจทก์ที่ ๒

๕๕

- และไม่ได้แจ้งให้โจทก์ที่ ๑ ทราบข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนด้วยภาษาที่โจทก์ที่ ๑ จะเข้าใจได้
- ทั้งนี้ที่สภาพร่างกายทารกในครรภ์ของโจทก์ที่ ๑ มีความพิการอย่างรุนแรง

๕๖

- ยอมทำให้โจทก์ที่ ๑ เข้าใจผิดและคาดหวังว่าทารกในครรภ์มีสภาพร่างกายปกติเช่นคนทั่วไป
- ยอมทำให้โจทก์ที่ ๑ มีโอกาสในการตัดสินใจว่าจะหาทางแก้ไข เยียวยา หรือดำเนินการเกี่ยวกับโจทก์ที่ ๒

๕๗

- และหากโจทก์ที่ ๑ ทราบข้อมูลที่ต้องครบถ้วนจากจำเลยที่ ๓ เสียแต่แรกและทราบว่าความพิการของทารกไม่อาจแก้ไขได้
- โจทก์ที่ ๑ ก็ย่อมมีโอกาสเตรียมใจยอมรับกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นก่อนการคลอดโจทก์ที่ ๒

๕๘

- อันจะเกิดผลดีแก่สภาพจิตใจของโจทก์ที่ ๑ มากกว่าจะรู้ถึงความพิการของโจทก์ที่ ๒
- โดยกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อสภาพจิตใจโจทก์ที่ ๑ อย่างรุนแรง
- จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ

๕๙

- อันเป็นการละเมิดทำให้โจทก์ที่ ๑ ได้รับความเสียหายทางด้านจิตใจซึ่งเป็นความเสียหายแก่อนามัย
- จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นคู่สัญญา กับโจทก์ที่ ๑
- และจำเลยที่ ๒ แพทย์เจ้าของไข้ในฐานะตัวแทนของจำเลยที่ ๑

๑๐๐

- ซึ่งมอบหมายให้จำเลยที่ ๓ ร่วมในการตรวจวินิจฉัยการตั้งครรภ์ของโจทก์ที่ ๑ ด้วยเครื่องอัลตราซาวด์
- ต้องร่วมกันรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่โจทก์ที่ ๑ ด้วย

๑๐๑

๘.เสียหายแก่เสรีภาพ

- เสียหายแก่เสรีภาพ เป็นไปตาม ปอ. มาตรา ๓๐๕ กักขังหน่วยงานนี้ยว
- หรือทำให้ไม่มีเสรีภาพในร่างกาย
- ถือว่าเป็นละเมิดเพราะทำให้เสียหายแก่เสรีภาพ

๑๐๒

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๔๗/๒๕๐๓

➤ ถูกจับ ละเมิด

- แจ้งความเท็จ ทำให้โจทก์ถูกจับกุมเสียหายเสรีภาพ
- เป็นละเมิด

๑๐๓

๕.เสียหายแก่ทรัพย์สิน

- เสียหายแก่ทรัพย์สิน
- ความผิดตามลักษณะทรัพย์สินใน ปอ. คือ
- ลักทรัพย์
- วิ่งราวทรัพย์
- ชิงทรัพย์

๑๐๔

- ปล้นทรัพย์
- ยักยอก
- ฉ้อโกง
- ทำให้เสียทรัพย์
- บุกรุก
- ถือว่าเป็นความเสียหายแก่ทรัพย์สินทั้งสิ้น

๑๐๕

๑๐.สิทธิครอบครอง

- สิทธิครอบครอง มีบัญญัติไว้ใน
บรรพ ๔ เรื่องทรัพย์สิน สิทธิ
ครอบครองจึงเป็นทรัพย์สิน
ประเภทหนึ่ง

๑๐๖

คำพิพากษาศักดิ์ที่ ๑๒๕๔/๒๕๒๕

➤ ซื้อขาย เป็นผู้ครอบครอง ก็ฟ้องได้

- แม้การซื้อขายจะทำเพียงแต่มอบตัว
รูปพรรณให้ผู้ซื้อไป
- มิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อ
พนักงานเจ้าหน้าที่

๑๐๗

- ซึ่งตกเป็นโมฆะก็ตาม
- ผู้ซื้อซึ่งครอบครองช่างก็มีสิทธิฟ้องผู้ทำละเมิดก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิทธิในช่างของผู้ซื้อได้

๑๐๘

๑๑. กระแสไฟฟ้า

- กระแสไฟฟ้า เรื่องทรัพย์สินมีบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๕ หมายความว่า รวมทั้งทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่าง
- ซึ่งอาจมีราคาและถือเอาได้
- ที่ไม่มีรูปร่างก็ เช่น ลักกระแสไฟฟ้า (ฎ.๘๗๓/๒๕๐๑)

๑๐๙

- ขั้วรถโดยประมาณที่ไปชนเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าลัม ทำให้สายไฟฟ้าตกลงดิน กระแสไฟลงดิน
- กรณีนี้การไฟฟ้านอกจากจะฟ้องเรื่องเสาไฟฟ้าหักเสียหายได้แล้ว

๑๑๐

- ยังฟ้องที่ทำให้กระแสไฟฟ้าของเขาไหลลงดินซึ่งเป็นความเสียหายต่อทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุที่ไม่มีรูปร่าง

๑๑๑

๑๒.เสียหายแก่สิทธิ

- เสียหายแก่สิทธิ ความเสียหายแก่สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด เป็นความเสียหายประเภทสุดท้าย
- แต่เป็นคำกว้างครอบคลุมความเสียหายทุกอย่าง

๑๑๒

- ซึ่งเป็นสิทธิที่นอกเหนือจากสิทธิในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ และทรัพย์สิน อย่างไรก็ตามจึงเรียกว่าสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด
- มีคำพิพากษาฎีกาเรื่องหนึ่งได้อธิบายคำว่า “สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด” ไว้เป็นอย่างดี

๑๑๓

สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด

- สิทธิส่วนบุคคล
- การดำเนินอื่นเป็นการทำให้เสียหายต่อสิทธิของโจทก์

๑๑๔

Case Study

- นายหนึ่งได้บันทึกภาพข้อความการสนทนาในกลุ่มไลน์เกี่ยวกับการสั่งงานของนายจ้าง แต่ตนเองไม่พอใจ จึงนำไปแจ้งให้เพจแห่งหนึ่งทราบ
- จากนั้น เพจได้นำภาพข้อความการสนทนาที่ปรากฏไอดีไลน์ของนายจ้างผู้สั่งงาน และภาพการสนทนาบางส่วน โปสเตอร์เผยแพร่ในเพจดังกล่าวและระบุข้อความที่ไม่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับการสั่งงานและให้โบนัสกับลูกจ้าง

ให้วินิจฉัยว่า การกระทำดังกล่าวเป็นละเมิดหรือไม่ เพราะเหตุใด

๑๑๕